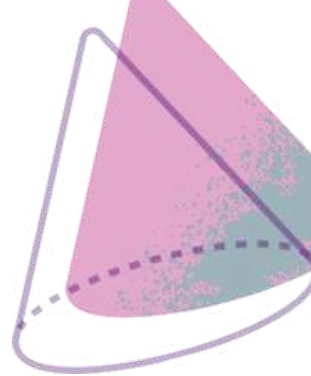

Sofinancira
Evropska unija

Zgodbe o navdihujočih ženskah iz STEAM
področja:

Ángela Piskernik

Prispeval GoINNO

Naslov projekta

STEAM Tales – Spodbujanje STEAM izobraževanja s pomočjo pripovedovanja zgodb in praktičnim učenjem (KA220-HE-23 -24-161399)

Delovni paket

WP3 - STEAM Tales gradivo in zgodbe žensk iz STEAM področja
A1: STEAM vzornice in pisanje zgodb

Datum izdelave

April 2024

Partnerji

MIND (Nemčija)

GoINNO (Slovenija)

CESIE (Italija)

Universidade do Porto (Portugalska)

LogoPsyCom (Belgija)

Ángela, varuhinja narave

Narava je najlepše igrišče

Za devetimi gorami in devetimi vodami je nekoč živela deklica Ángela, katere ime je pomenilo »tista, ki je dana od angelov«. Rojena je bila kot deveti otrok v veliko, preprosto kmečko družino, ki je resda živela skromno vendar je majhna deklica v tem okolju našla vse, kar je najbolj pomembno - ljubezen in podporo. Živela in odraščala je v pravem raju na Zemlji, obkrožena z domačimi živalmi, mogočnimi gorami, pisanimi in raznovrstnimi rastlinami ter kristalno čistimi vodami. Skupaj s svojimi številnimi sorojenci je zelo rada raziskovala bližnje gozdove, hribe, doline in reke – vsa ta čudovita okolica je bila njeno otroško igrišče.

Vprašanje za otroke:

Ali se vam ne zdi to čudovito? Kje se vi najraje igrate: v gozdu, ob reki ali na travniku?

Ker je bila obkrožena z vso to čudovito naravo, se je v Ángeli že zelo zgodaj prebudila želja, da bi naravo kar najbolje spoznala in jo poskusila zaščititi, da bi lahko otroci (kot ste vi) prav tako uživali v njeni neokrnjeni lepoti in v vsem, kar ponuja.

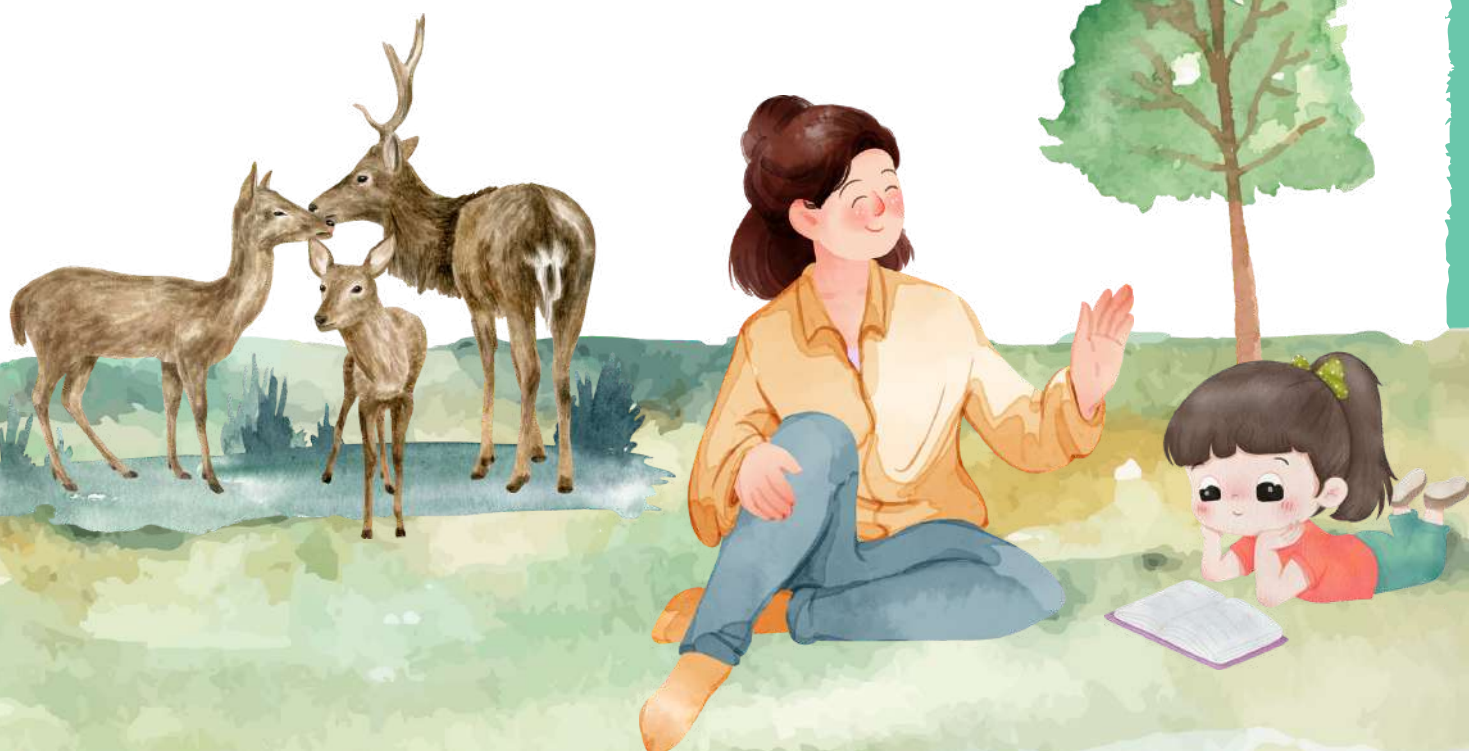
Ker je bila zelo bistra deklica, ji je šla šola zares dobro od rok. Od vsega si je najbolj želela, da bi lahko nadaljevala šolanje, saj je bilo enostavno toliko vsega, kar je še želela spoznati in se naučiti.

Nadaljevanje šolanja pa je v njenih časih zahtevalo precej denarja, ki ji ga njena ljubeča družina ni zmogla priskrbeti, zato ga je morala zaslužiti sama.

Vprašanje za otroke:

Veste, kako ga je zaslužila? S poučevanjem otrok (prav takšnih kot ste vi)!

Študij narave

Kmalu se je izkazalo, da denar ne predstavlja edine ovire na poti do šolanja. Dekletom namreč v takratnih časih – to je bilo več kot 100 let nazaj – ni bilo dovoljeno študirati na univerzi, vsaj ne povsod. Kljub tej prepreki, je bila Ángela zelo odločna in se je zelo trudila, da bi našla univerzo, ki bi ji dovolila študirati.

Vprašanje za otroke:

Mislite, da ji je uspelo? Da je naposled le našla univerzo, ki je dovolila študij tudi dekletom? Ja, uspelo ji je!

Pri 24 letih se je tako preselila iz njene ljubljene domače vasice v veliko mesto, na Dunaj, kjer je pričela študirati to, kar je najbolj oboževala – biologijo, vedo, ki se ukvarja s preučevanjem življenja v vseh njegovih oblikah.

Po nekaj letih marljivega učenja je dosegla najvišje priznanje, doktorat. Čeprav se je najprej zdelo, da ne bo smela slediti svojim sanjam in študirati na univerzi, samo zato, ker je punca, se je na koncu izkazalo, da lahko na univerzi doseže celo najvišje priznanje, dosežek, ki je bil redek tudi za fante. Delala je trdo, nikoli ni obupala in z vsem srcem je sledila svojim sanjam. Vsem je dokazala, da ni pomembno, ali si fant ali dekle, niti od kod prihajaš – če verjameš vase in nikoli ne odnehaš, lahko prideš zelo daleč.

Bila je stara 28 let, ko je napisala svoje doktorsko delo – to je dolgo in podrobno zaključno delo, s katerim je dokazala, da je pridobila veliko znanja – o mahu!

Vprašanje za otroke:

Si mislite, da nekdo napiše zares dolgo besedilo o nečem, kar se zdi tako preprosto, kot je mah? Zelo zanimivo, kajne!

Kdo bi si mislil, da bo majhno dekle iz velike kmetije zraslo v eno prvih Slovenk z doktoratom znanosti?

Iskanje službe

Z doktoratom v žepu je bila Ángela na dobri poti, da postane čisto prava **znanstvenica**. Da bi to dosegla, si je morala najprej poiskati službo. Živela je v precej zapletenih časih, ko so se ustanovljale nove države. Sama je bila rojena v majhni vasi, ki je v času njenega otroštva in mladosti spadala pod velik imperij imenovan Avstro-Ogrska monarhija.

Ravno v času, ko je Ángela iskala svojo prvo pravo službo, se je zgodilo nekaj velikega: ta velikanski imperij, ki je pod svojo streho združeval številne različne narodnosti, je razpadel. Nenadoma je njena mala vas postala del nove države, imenovane Avstrija. Kot da to še ne bi bilo dovolj zapleteno, pa je sama s svojo družino, tako kot številni prebivalci Koroške regije pripadala Slovencem. Avstrijci so bili zelo zaščitniški do svojega jezika in kulture in niso bili niti najmanj navdušeni nad tem, da na mejah njihove nove države živijo Slovenci. Zato Ángeli, kot zelo zavedni in aktivni Slovenki, ni bilo dovoljeno, da bi delala v Avstriji. Vendar ta prepoved Ángele ni odvrnila od zadanega cilja, zato se je preselila v Ljubljano, danes glavno mesto Slovenije, kjer se je zaposlila **v muzeju**. Poleg ostalih del, je bila ena od njenih nalog, skrb za muzejski herbarij. Herbarij je zbirka posušenih rastlin, ki so urejene v posebnem zaporedju, zato je malce podoben knjižnici, le da so namesto knjig v njem rastline.

Ángela je bila zabavna mladenka, ki je imela veliko prijateljev, s katerimi se je družila. Vendar se je v njenem času pričakovalo, da se druži samo s puncami, saj je bilo prijateljstvo med fanti in dekleti takrat precej nenavadno, razen v primeru, da sta bila fant in dekle poročena. Misel na poroko pa je bila Angeli od nekdaj tuja, medtem ko je v družbi prijateljev od vedno zelo uživala, ne glede na to ali so bili to fantje ali punce. Imeti fante za prijatelje, pogovarjati se z njimi, hoditi na izlete ali spiti skodelico kave v njihovi družbi je bilo za takratne razmere tako nevsakdanje, da so jo ljudje zaradi tega začeli opravljati.

Vprašanje za otroke:

Samo zato, ker je nekaj nenavadno in tuje ljudem, to še ne pomeni, da se temu lahko posmehujemo. To da se nekomu posmehujemo ni nikoli dobro in lahko resnično prizadene to osebo. Veste, kaj je storila Ángela?

Za trenutek je premišljala, kaj ji je storiti, potem pa se je odločila, da bo hodila po svetu z dvignjeno glavo in ne bo dopustila govoricam, da vplivajo na njeno življenje.

Temni oblaki

Ángela se je morala na dosedANJI življenjski poti soočiti z že kar nekaj ovirami, vendar je največja preizkušnja nanjo še čakala.

Kot smo že spoznali je bila Ángela zelo aktivna mlada ženska v časih, ki so bili zelo nemirni. To so bili časi, ko so svetu hoteli zavladati zlobni ljudje in za kratek čas so se nad Evropo zgrnili temni oblaki, ki so zakrili sonce. Tako kot številni ljudje, ki se s temnimi silami, ki so hotele zavladati svetu niso strinjali, je tudi Ángela pristala v zaporu. To je bil poseben zapor, imenovan delovno taborišče, bil je daleč proč od njenih domačih krajev, v njega pa so bile prepeljane ženske in celotne Evrope. V taborišču je bilo Ángeli pogosto hudo, v najtemnejših urah, ko se je vse zdelo brezizhodno, je našla nekaj utehe v spominih na srečnejše čase svojega otroštva. V spominu si je tako naslikala podobe telohov, ki so začenjali cveteti v domačih gozdovih in resja, ki je obarval pobočja ljubljene domače doline v čudovito žive barve.

Prav tako kot njene sotrpinke je bila tudi sama večkrat zelo lačna, pravzaprav sestradana, saj jim paznice niso dodelile dovolj hrane.

Vprašanje za otroke:

Kako mislite, da je Ángela skušala olajšati občutek lakote sebi in sojetnicam?

Hrane sicer resda ni imel, je pa zato začela zbirati recepte, ki so jih prispevale njene sojetnice. Prav vsaka od njih je namreč sanjarila, kaj vse bi skuhala in jedla, če bi bila zdaj lahko doma in Ángela si je začela vse te raznovrstne recepte zapisovati in tako je nastala prava kuharska knjiga. Angela je s tem početjem tvegala svoje življenje, saj bi jo paznice nedvomno kaznovale, če bi odkrile popisane papirje.

Vprašanje za otroke:

Mislite, da so zlobneži našli ta skriti zaklad? Na srečo ga niso! Pa ne samo to, temne sile so bile na koncu poražene, vojna se je končala in dekleta in ženske, ki so še ostale v taborišču so bile ponovno svobodne!

Ángela se je s taborišča vrnila bolna in shujšana vendar se je njeno stanje kmalu popravilo, tako da je bila pripravljena na nove podvige.

Po vseh ovirah na poti in težkih preizkušnjah, ki jih je dala skozi, je Ángela končno dobila službo, ki je ustrezala njeni izobrazbi, postala je **ravnateljica Prirodoslovnega muzeja** v Ljubljani. Še vedno in morda po vseh preizkušnjah še bolj, ji je predstavljala narava eno najdražjih stvari na svetu in želela je storiti vse, kar je bilo v njeni moči, da jo poskuša zaščititi. Zato je ustanovila **gorsko stražo**, stražo, ki je varovala rastline, živali, reke in gore. A ni se ustavila samo pri tem, pomagala je namreč ustanoviti **Triglavski narodni park** – še danes edini naravni park v Sloveniji!

Uspelo ji je zaščititi številne čudovite prostore narave. Tudi zahvaljujoč njej in zakonom, ki jih je uvedla, lahko še danes uživamo v čudoviti in neokrnjeni naravi.

Ángelina dejavnost na področju naravovarstva je našla odmev v nagradi poimenovani po njej, nagradi za varovanje narave, ki jo je nekaj časa podeljevala Planinska zveza Slovenije. Leta 2018 so po njej celo poimenovali park v Ljubljani, kar je nekaj, kar bi jo gotovo razveselilo.

Vprašanje za otroke:

kaj pa vi mislite? Majhna zelena oaza v mestu - gotovo bi ji bilo všeč, da je poimenovana po njej!

Srečna leta

Navkljub težavnemu začetku poklicne poti, ki je bil poln krivice in dvomov drugih ljudi, je Ángeli vseeno uspelo imeti polno in srečno kariero. Kljub vsem uspehom, ki jih je doživela na svoji poklicni poti, pa ni nikoli ni zares ustrezala temu, kar je takrat večina pričakovala od žensk.

Ángela se tako nikoli ni poročila in ni imela otrok, a je odrasla v prijazno, pogumno in močno žensko. Ni sledila vsem starim pravilom, ki so jih ljudje pričakovali od nje – ubrala je svojo lastno pot! Kljub vsemu, kar je doživela pa ni nikoli izgubila smisla za humor: ob praznovanju osemdesetletnice, so jo spraševali po željah za prihodnost.

Vprašanje za otroke:

Veste, kaj jim je odvrnila? Hudomušno se je nasmehnila in rekla, da bi se v prihodnosti rada poročila.

Nikoli ni dovolila, da bi pričakovanja drugih stala na poti do njene sreče. Sreča namreč predstavlja različnim ljudem različne stvari in sama je prav dobro vedela, kaj njej prinaša srečo in zadovoljstvo.

Majhno dekle iz velike družine je prehodilo dolgo pot od kmečke domačije do končnega uspeha – uspelo ji je vsem preprekam navkljub.

Ob koncu svojega življenja je prejela pomembno mednarodno nagrado za svoje življenjsko delo na področju varovanja narave, ves denar, ki je prišel z nagrado, pa je podarila in razdelila med številne sorodnike.

Ángela je vseskozi ostajala zvesta sama sebi, verjela je v trdo delo in bila je neustavljiva, ko je šlo za varovanje narave. Rezultate njenega vztrajnega dela lahko vidimo še danes; čudovita narava, ki nas obdaja, je taka tudi po Ángelini zaslugi. Čeprav se je šalila, da je bila zaradi imena dana od angelov, ne zgrešimo veliko, če jo imenujemo za angela varuha narave.

Sofinancira
Evropska unija

STEAM Tales (KA220-HE-23-24-161399) je projekt financiran s strani Evropske unije. Mnenja in stališča, izražena v tej publikaciji, so izključno mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Nacionalen Agentur im Pädagogischen Austauschdienst. Evropska unija niti agencija, ki dodeljuje sredstva, ne moreta biti odgovorna za vsebino.

Uporaba vsebin pod licencami CC BY-NC-SA 4.0